

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i'r:	PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL
Dyddiad:	1 Chwefror, 2016
Pwnc:	Panel Canlyniad Sgrwtini: Arbedion Effeithlonrwydd (2015/16) – ADRODDIAD TERFYNOL
Aelod(au) Portffolio:	Ddim yn Berthnasol
Pennaeth Gwasanaeth:	Ddim yn Berthnasol
Awdur yr Adroddiad: Ffôn: E-bost:	Panel Canlyniad Sgrwtini o'r Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol dan ofal: Anwen Davies, Rheolydd Sgrwtini Dros Dro AnwenDavies@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	Ddim yn Berthnasol

A – Argymhelliad / Argymhellion a Rheswm / Rhesymau

1. CEFNDIR

- 1.1 Tra'n ystyried adroddiad terfynol y Panel Canlyniad Sgrwtini: Arbedion Effeithlonrwydd (2014/15), bu i'r Pwyllgor Gwaith¹ benderfynu y dylai panel o aelodau barhau i fonitro'r arbedion a gyflwynwyd gan yr adrannau i'r flwyddyn gyfredol drwy fonitro cyllideb 2015/16 yn chwarterol;
- 1.2 Y bu oedi cyn i'r Panel Canlyniad Sgrwtini gyfarfod am y tro cyntaf a chafodd absenoldeb salwch yn yr Uned Gwasanaethau Democrataidd effaith ar yr amserlen a'r cynnydd gyda'r ffrwd gwaith hon. Dechreuodd y Panel ar ei waith ddechrau mis Medi, 2015.

2. METHODOLEG, SGÔP AC AMCANION

2.1 Methodoleg – 'roedd yr adolygiad wedi'i strwythuro'n unol â fframwaith polisi'r Awdurdod² ac yn cynnwys datblygu cynllun prosiect sgrwtini gan ddefnyddio rhai elfennau methodoleg Rheoli Prosiect³ er mwyn sicrhau cadernid i strwythur yr adolygiad gan y Panel. Cynhaliwyd 8 o gyfarfodydd o'r Panel dros gyfnod o 4 mis (rhwng Medi, 2015 a mis Ionawr, 2016);

2.2 Mewnbynnau: cafwyd mewnbynnau gan y swyddogion isod yn ystod yr adolygiad:

- Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adain 151;
- Rheolydd Gwasanaethau Cyfrifeg;
- Pennaeth Gwasanaethau Oedolion;

¹ Y Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod a gynhaliwyd ar 20 Ebrill, 2015

² Y Llawlyfr Sgrwtini i Aelodau

³ PRINCE2

- Pennaeth Gwasanaeth (Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo);
- Prif Swyddog Rheoli Gwastraff;
- Prif Beiriannydd – Traffig a Thrafnidaeth;
- Pennaeth Gwasanaeth (Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd);
- Rheolydd Cynllunio Adeiladau a'r Amgylchedd Naturiol.

2.3 Sgôp ac Amcanion: ar y cychwyn, ystyriwyd dau opsiwn posibl ynghylch yr union bethau y dyali'r Panel ganolbwyntio arnynt. 'Roedd yr opsiwn cyntaf yn cynnwys archwilio ymhellach i gynnydd yr Awdurdod o ran cyflawni ei arbedion ar gyfer 2015/16 ac 'roedd yr ail opsiwn yn ymwneud ag archwilio i effaith y strategaeth effeithlonrwydd ar gwsmeriaid, dinasyddion a chymunedau. Dewiswyd yr opsiwn cyntaf. Mae'r Cylch Gorchwyl a fabwysiadwyd gan y Panel yn manylu ar yr amcanion, sgôp a'r canlyniadau a ddeisyfwyd o'r Adolygiad (**ATODIAD 1**).

2.4 Aelodaeth y Panel:

- Cyng R Meirion Jones (Cadeirydd), Llinos Medi Huws a T Victor Hughes;
- Marc Jones, Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adain 151;
- Bethan Hughes Owen, Rheolydd Gwasanaethau Cyfrifeg;
- Anwen Davies, Rheolydd Sgriwtini Dros Dro.

2.5 Sylwadau Ychwanegol gan y Panel: wrth adlewyrchu'n ôl ar y gwaith, nododd Aelodau'r Panel rai sylwadau ychwanegol:

- I wersi gael eu dysgu ar drefniadau gwaith y paneli sgrwtini gyda chynnydd sylweddol wedi'i wneud dros y misoedd diwethaf i sefydlu arferion gweithio a fformat adroddiadau newydd;
- Bu i'r Panel hwn gwblhau darn sylweddol o waith craffu yn ystod 2014/15 o dan amgylchiadau heriol (ychydig o wybodaeth ar gael i gefnogi targedau effeithlonrwydd, absenoldeb trefniadau cadarn ar gyfer rheoli prosiect ac asesiadau risg);
- Croesawyd y broses newydd a gyflwynwyd i gefnogi'r gwaith o orffen adroddiadau paneli sgrwtini oedd nawr yn cynnwys aliniad cryfach gyda'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth.

3. CASGLIADAU AC ARGYMHELLION Y PANEL

Daeth y Panel i 5 prif gasgliad:

3.1 CASGLIAD 1: 'Roedd mwy o hyder yng nghadernid y systemau ac arferion gwaith cyllid sy'n cefnogi gweithrediad rhaglen effeithlonrwydd yr Awdurdod;

3.2 CASGLIAD 2: 'Roedd canran sylweddol o'r ffrydiau gwaith ar y trywydd iawn i gwrdd â'u targedau effeithlonrwydd yn llawn erbyn diwedd y flwyddyn;

3.3 CASGLIAD 3: 'Roedd lefelau gwirioneddol yr arbedion yn cael eu cyflawni'n cyd-fynd â'r rhagamcanion ac eithrio 8 o'r ffrydiau gwaith;

3.4 CASGLIAD 4: 'Roedd materion yn ymwneud â'r gweithlu'n parhau i fod angen sylw, yn codi'n bennaf o'r broses Arfarnu Swyddi a oedd wedi effeithio ar 3 o'r ffrydiau gwaith effeithlonwydd gan arwain at lithriad a rhagwelwyd na fyddant wedi cael eu cyflawni erbyn diwedd y flwyddyn;

3.5 CASGLIAD 5: Dylai'r model a'r dull sgrwtini mewn perthynas â materion cyllidebol newid i'r dyfodol.

Mae'r Adroddiad Terfynol ynghlwm (ATODIAD 1) yn manylu ar ystyriaethau a sylwadau'r Panel ynghyd â'r 7 argymhelliad unigol a gytunwyd gan y Panel.

4. AMSERLEN AR GYFER Y CERRIG MILLTIR YN WEDDILL I'R BROSES

DYDDAIAD	CARREG FILLTIR
08/02/16	Pwyllgor Gwaith – derbyn yr Adroddiad Terfynol gydag argymhelliad i gymeradwyo'r 5 prif gasgliad a'r 7 argymhelliad unigol.
Cyn diwedd Chwefror, 2016	Cyhoeddi'r Adroddiad Terfynol – ar safle we'r Cyngor.

5. ARGYMHELLION

Gofynnir i'r Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol (rhiant bwyllgor):

5.1 Gymeradwyo'r Adroddiad Terfynol ynghyd â'i 5 prif gasgliad a'r 7 argymhelliad unigol;

5.2 Gytuno i gyflwyno'r Adroddiad Terfynol er cymeradwyaeth gan y Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod ar 8 Chwefror, 2016.

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a pham wnaethoch chi eu gwrthod a / neu ddewis yr opsiwn hwn?

Ddim yn Berthnasol.

C – Pam mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Yn unol â'r Rheolau Gweithdrefn Sgrwtini fel y cynhwysir hwy yng Nghyfansoddiad y Cyngor.

CH – A ydy'r penderfyniad hwn yn gyson â pholisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Ydy.

D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Dim yn hysbys.

DD – Pwy wnaethoch chi ymgynghori â nhw?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Uwch Dîm Arweinyddiaeth (UDA) (gorfodol)	<p>Rhoddwyd ystyriaeth i Adroddiad Terfynol y Panel Canlyniad Sgriwtini gan yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth yn ei gyfarfod ar 13/01/16 a chyflwynwyd y sylwadau a ganlyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Derbyn cynnwys yr adroddiad gan y Panel Canlyniad Sgriwtini; ii. CASGLIAD 1: nodi'r ffaith fod mwy o hyder yng nghadernid y systemau ac arferion gwaith cyllid. Adolygu'r arbedion posibl y gellir eu sicrhau drwy'r Strategaeth Gaffael (A1.1) a monitro'n barhaus y modd y cyflawnir arbedion effeithlonrwydd y Cyngor yn y dyfodol (A1.2) i dderbyn sylw fel rhan o raglenni gwaith yr UDA; iii. CASGLIAD 2: sicrhau y parheir i fonitro'n gadarn ac yn barhaus y ffrydiau gwaith effeithlonrwydd hyd at ddiwedd y flwyddyn i dderbyn sylw fel rhan o raglenni gwaith yr UDA; iv. CASGLIAD 3: cydnabod yr angen am her cadarn i gynigion effeithlonrwydd a sicrhau bod trefniadau rheoli perfformiad sy'n sail i gynigion effeithlonrwydd sylweddol a thrawsnewidiol yn ddigon cadarn; v. CASGLIAD 4: cydnabyddir yr angen i sicrhau bod materion gweithlu gyda ffrydiau gwaith effeithlonrwydd yn cael eu cynllunio'n dda ac yn cael sylw amserol; vi. CASGLIAD 5: cefnogi Aelodau wrth ail-siapiro mewnbwn Sgriwtini ar faterion cyllidebol;
2	Cyllid / Adain 151 (gorfodol)	Cyfranodd y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog A151 a'r Rheolydd Gwasanaethau Cyfrifeg fel aelodau craidd y Panel ac ymgynghorwyd â hwy ar gynnwys yr adroddiad drafft. Adlewyrchwyd eu sylwadau yn yr Adroddiad Terfynol.
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (gorfodol)	

4	Adnoddau Dynol (AD)	Ymgynghorwyd â'r Pennaeth Proffesiwn (Adnoddau Dynol) ar gynnwys yr adroddiad drafft ac adlewyrchwyd ei sylwadau yn yr Adroddiad Terfynol.
5	Eiddo	Cyfranodd y Pennaeth Gwasanaeth (Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo) at waith y Panel ac ymgynghorwyd ag ef ar gynnwys yr adroddiad drafft.
6	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)	
7	Sgriwtini	Tra'n ystyried Adroddiad Terfynol y Panel Canlyniad Sgriwtini: Arbedion Effeithlonrwydd (2014/15), bu i'r Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod ar 20/04/15 benderfynu y dylai panel o aelodau barhau i fonitro'r arbedion a gyflwynwyd gan yr adrannau i'r flwyddyn gyfredol drwy fonitro cyllideb 2015/16 yn chwarterol.
8	Aelodau Lleol	Ddim yn Berthnasol
9	Unrhyw gyrff allanol / arall / eraill	Ddim yn Berthnasol

E – Risgiau ac unrhyw gamau lliniaru (os yn berthnasol)

1	Economaidd	Ddim yn Berthnasol
2	Gwrthdodi	Ddim yn Berthnasol
3	Trosedd ac Anhrefn	Ddim yn Berthnasol
4	Amgylcheddol	Ddim yn Berthnasol
5	Cydraddoldeb	Ddim yn Berthnasol
6	Cytundebau Canlyniad	Ddim yn Berthnasol
7	Arall	Ddim yn Berthnasol

F – Atodiadau:

Panel Canlyniad Sgriwtini: Arbedion Effeithlonrwydd 2015/16 – Adroddiad Terfynol.

FF – Papurau Cefndir (cysylltwch os gwelwch yn dda gydag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):

Cadeirydd y Panel Canlyniad Sgriwtini d/o Anwen Davies, Rheolydd Sgriwtini Dros Dro, Cyngor Sir Ynys Môn, Swyddfeydd y Cyngor, Llangefni. LL77 7TW.

**PANEL CANLYNIAD SGRIWTINI:
ARBEDION EFFEITHLONRWYDD
2015/16
ADRODDIAD TERFYNOL**

Uned Sgrwtini Gorfforaethol

Rhagfyr, 2015

Diolchiadau

Hoffem ddiolch i'r canlynol sydd wedi rhoi o'u hamser yn ystod yr adolygiad hwn. Gwelwyd eu ymgysylltu, cyfranogiad a chyfraniadau llawn yn hwyluso'r dasg dan sylw ac o ganlyniad yn ei gwneud yn bosibl i'r Panel gwblhau'r gwerthusiad oddi mewn i'r amserlen. Hoffem hefyd gydnabod y ffaith i ni gael mynediad pen agored i'r holl ffynonellau data, llenyddiaeth a dogfennau perthnasol ac o ganlyniad yn galluogi adolygiad llawn a chynhwysfawr o elfennau allweddol prosesau a gweithdrefnau rheoli cyllidebau'n gorfforaethol ac ar lefel gwasanaethau unigol:

- Marc Jones, Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adain 151;
- Bethan Hughes Owen, Rheolydd Gwasanaethau Cyfrifeg;
- Richard Micklewright, Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adain 151 Dros Dro;
- Alwyn Jones, Pennaeth Gwasanaethau Oedolion;
- Dewi R Williams, Pennaeth Gwasanaeth (Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo);
- Meirion P Edwards, Prif Swyddog Rheoli Gwastraff;
- Dewi W Roberts, Prif Beiriannydd – Traffig a Thrafnidiaeth;
- Jim Woodcock, Pennaeth Gwasanaeth (Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd);
- Dave A Riley, Prif Swyddog Gwarchod y Cyhoedd;
- Glyn E Jones, Rheolydd Cynllunio Adeiladau a'r Amgylchedd Naturiol.

Pam mae hyn yn bwysig?

Cynghorydd R Meirion Jones

Cyflwyniad gan Gadeirydd y Panel

Nid oes gwerth mewn rhestru arbedion effeithlonrwydd mewn Cyllideb os nad ydyw'r arbedion effeithlonrwydd hynny yn cael eu gwireddu.

Ar 20 Ebrill 2015, cyflwynwyd Adroddiad Panel Canlyniad Sgrwtini : Arbedion Effeithlonrwydd 2014/15 i'r Pwyllgor Gwaith a phenderfynwyd derbyn yr argymhellion i gynnwys cael Sgrwtini i barhau monitro'r Gyllideb ac yn arbennig yr Arbedion Effeithlonrwydd.

Yn y Cynllun Corfforaethol 2013 – 2017, mae'r Cyngor yn datgan o dan y penawd "Ein Nôd ar gyfer 2017":

"Nôd Cyngor Sir Ynys Môn erbyn 2017 yw y byddwn yn gyngor proffesiynol sy'n cael ei redeg yn dda, yn arloesol yn ein hymagwedd, wedi ymrwymo i ddatblygu ein pobl a phartneriaethau er mwyn darparu gwasanaethau effeithlon ac effeithiol o ansawdd da, sy'n cael eu gwerthfawrogi'n fawr gan ein dinasyddion....."

Fel pob awdurdod lleol arall, bydd pwysau mawr ar gyllidebau Ynys Môn a rhaid i'r awdurdod ganolbwyntio ar ddod o hyd i fwy o arbedion. Yn anorfod, bydd hyn yn golygu newidiadau o ran gwasanaethau yr ydym yn eu darparu a'r modd yr ydym yn eu darparu. Bydd y Cyngor felly, yn gweithio gyda'n dinasyddion i newid y ffordd yr ydym i gyd yn meddwl am gyfrifoldebau priodol y Cyngor, cymunedau ac unigolion...."

Mae Adroddiad Blynyddol Sgrwtini, Mai 2015, yn cyfeirio at Adroddiad Williams a'r gofyn am "gydnabod pwysigrwydd a gwerth gwaith craffu wrth wella gwasanaethau i bobl a sefydliadau" Gwna Adroddiad Williams nifer o ddatganiadau cefnogol i'r drefn craffu gan gynnwys "Rhaid i sefydliadau ystyried craffu fel buddsoddiad i sicrhau gwelliannau ac arbedion yn y dyfodol." Gobeithio bod ein gwaith yn y mater drwy yr adroddiad hwn yn cyfrannu at y "gwerth gwaith", "gwelliannau" a'r "arbedion" hynny.

Credaf ein bod fel Awdurdod yn symud ymlaen ac mae gwaith llynedd yn sylfaen dda i'n gwaith cyfredol. Bu gwaith y Panel ym 2014/15 yn dra wahanol i waith y Panel eleni ac mae'r drefn wedi aeddfedu erbyn hyn. 'Rydym wedi elwa o'r gwaith blaenorol ac mae arbedion effeithlonrwydd yn cael eu cyflawni ac mae'r monitro yn cael ei effaith gadarnhaol. Felly, hoffwn gyflwyno'r adroddiad hwn.

Hoffwn ddiolch yn ddiffuant i Aelodau'r Panel am eu cyfraniadau mewn amser ac ymroddiad a syniadau, ac i Swyddog y Panel am ei gwaith trylwyr ac amserol, ac i bawb sydd wedi cyfrannu at waith y Panel a chynnwys yr adroddiad hwn.

Mynegai o'r Cynnwys

Diolchiadau
Cyflwyniad gan Gadeirydd y Panel

Tudalen / Page

1. Crynodeb Gweithredol

5

ADRODDIAD LLAWN Y PANEL

2. Cefndir

8

3. Methodoleg, Sgôp ac Amcanion

8

4. Casgliadau

10

5. Argymhellion

13

6. Llyfryddiaeth

14

ATODIAD

Cylch Gorchwyl: Panel Canlyniad Sgrwtini

ATODIAD 1

1. CRYNODEB GWEITHREDOL

1.1 Amcanion a Sgôp yr Adolygiad

Edrych mewn mwy o fanylder ar gynnydd yr Awdurdod wrth gyflawni ar ei strategaethau/dargedau effeithlonrwydd ar gyfer 2015/16 gan osod y cwestiynau allweddol a ganlyn:

- i. A lwyddwyd i wneud yr arbedion effeithlonrwydd?
- ii. A lwyddwyd i wneud yr arbedion o fewn yr amserlen?
- iii. A oedd trefniadau rheoli prosiect cadarn mewn lle?
- iv. Pa drefniadau gafodd eu sefydlu i reoli'r risgiau'n gysylltiedig â'r Strategaeth Effeithlonrwydd?
- v. Beth oedd y risgiau cyfredol ar y pryd o ran cyrraedd ein targedau effeithlonrwydd?
- vi. I ba raddau oedd yr arbedion effeithlonrwydd gwirioneddol yn cael eu cyflawni yn hytrach na defnyddio ffynonellau eraill o arbedion i gyflawni targedau Gwasanaethau?
- vii. A oedd lefelau gwirioneddol yr arbedion yn cyd-fynd â'r rhagamcanion?
- viii. A oedd yna unrhyw faterion gweithlu'n codi yr oedd angen eu cymryd i ystyriaeth?

1.2 Methodoleg/Tystiolaeth/Mewnbynnau a ystyriwyd

Cafodd yr adolygiad ei strwythuro'n unol â fframwaith polisi'r Awdurdod¹. 'Roedd hyn yn cynnwys cynllun prosiect sgriwtini gan ddefnyddio rhai elfennau'r methodoleg Rheoli Prosiect² er mwyn sicrhau cadernid i strwythur yr adolygiad gan y Panel. Cafwyd 8 o gyfarfod y Panel dros gyfnod o 4 mis (rhwng Medi, 2015 a mis Ionawr, 2016).

1.3 Aelodaeth y Panel Canlyniad Sgriwtini

- Cynghorydd R Meirion Jones (Cadeirydd);
- Cynghorydd Llinos Medi Huws;
- Cynghorydd T Victor Hughes.
- Richard Micklewright, Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adain 151 Dros Dro (hyd at 28/09/15);
- Marc Jones, Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adain 151 (o 14/10/15);
- Bethan Hughes Owen, Rheolydd Gwasanaethau Cyfrifeg;
- Anwen Davies, Rheolydd Sgriwtini Corfforaethol Dros Dro.

1.4 Casgliadau

CASGLIAD 1: 'Roedd mwy o hyder yng nghadernid y systemau ac arferion gwaith cyllid sy'n cefnogi gweithrediad rhaglen effeithlonrwydd yr Awdurdod.

CASGLIAD 2: 'Roedd canran sylweddol o'r ffrydiau gwaith ar y trywydd iawn i gwrdd â'u targedau effeithlonrwydd yn llawn erbyn diwedd y flwyddyn.

CASGLIAD 3: 'Roedd lefelau gwirioneddol yr arbedion yn cael eu cyflawni'n cyd-fynd â'r rhagamcanion ac eithrio 8 o'r ffrydiau gwaith.

¹ Manylion yn y Llawlyfr Sgriwtini i Aelodau

² PRINCE2

CASGLIAD 4: 'Roedd materion yn ymwneud â'r gweithlu'n parhau i fod angen sylw, yn codi'n bennaf o'r broses Arfarnu Swyddi a oedd wedi effeithio ar 3 o'r ffrydiau gwaith effeithlonrwydd gan arwain at lithriad a rhagwelwyd na fyddant wedi cael eu cyflawni erbyn diwedd y flwyddyn.

CASGLIAD 5: Dylai'r model a'r dull sgrïwtini mewn perthynas â materion cyllidebol newid i'r dyfodol.

1.5 Argymhellion

Mae'r Panel yn argymhell y canlynol i'r Pwyllgor Gwaith:

1. 'Roedd mwy o hyder yng nghadernid y systemau ac arferion gwaith cyllid sy'n cefnogi gweithrediad rhaglen effeithlonrwydd yr Awdurdod

RHIF	ARGYMHELLIAD
1.1	Dylai'r Pwyllgor Gwaith a'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth barhau i adolygu'r arbedion posibl y gellir eu sicrhau drwy'r Strategaeth Gaffael.
1.2	Dylai'r gwaith o fonitro'n barhaus y modd y cyflawnir arbedion effeithlonrwydd y Cyngor yn y dyfodol fod yn fater i'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth a'r Penaethiaid Gwasanaeth (cyfeirir hefyd at Argymhelliad 5.1).

2. 'Roedd canran sylweddol o'r ffrydiau gwaith ar y trywydd iawn i gwrdd â'u targedau effeithlonrwydd yn llawn erbyn diwedd y flwyddyn.

RHIF	ARGYMHELLIAD
2.1	Yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth i sicrhau y parheir i fonitro'n gadarn ac yn barhaus y ffrydiau gwaith effeithlonrwydd hyd at ddiwedd y flwyddyn gan roi blaenoriaeth yn arbennig i'r rhai a fydd, yn ôl y rhagolygon presennol, yn tangyflawni.

3. 'Roedd lefelau gwirioneddol yr arbedion yn cael eu cyflawni'n cyd-fynd â'r rhagamcanion ac eithrio 8 o'r ffrydiau gwaith.

RHIF	ARGYMHELLIAD
3.1	I'r dyfodol, sicrhau bod cynigion effeithlonrwydd yn cael eu herio'n gadarn cyn cael eu cymeradwyo gan Aelodau Etholedig – yn enwedig mewn perthynas â chynigion i drawsnewid.
3.2	Sicrhau bod trefniadau rheoli prosiect sy'n sail i gynigion effeithlonrwydd sylweddol a thrawsnewidiol yn ddigon cadarn.

4. 'Roedd materion yn ymwneud â'r gweithlu'n parhau i fod angen sylw, yn codi'n bennaf o'r broses Arfarnu Swyddi a oedd wedi effeithio ar 3 o'r ffrydiau gwaith effeithlonrwydd gan arwain at lithriad a rhagwelwyd na fyddant wedi cael eu cyflawni erbyn diwedd y flwyddyn.

RHIF	ARGYMHELLIAD
4.1	I'r dyfodol, sicrhau bod unrhyw faterion gweithlu sy'n gysylltiedig â ffrydiau gwaith effeithlonrwydd yn cael eu cynllunio'n dda ac yn cael sylw amserol fel y gellir cyflawni ffrydiau gwaith yn unol ag amserlenni penodol.

5. Dylai'r model a'r dull sgrwtini mewn perthynas â materion cyllidebol newid i'r dyfodol.

RHIF	ARGYMHELLIAD
5.1	<p>Ail-siapiro'r mewnbwn Sgrwtini i faterion cyllidebol er mwyn:</p> <ul style="list-style-type: none">• Archwilio'r broses o osod cyllideb y flwyddyn ariannol ddilynol (yn hytrach na gwneud hynny'n ôl-weithredol) a darparu tystiolaeth o werth ychwanegol drwy graffu cyn gwneud penderfyniad;• Sicrhau aliniad gwell rhwng y broses o osod cyllideb, y fframwaith rheoli perfformiad corfforaethol, trawsnewid gwasanaethau a chyfraniad Sgrwtini;• Canolbwyntio ar weledigaeth y gwasanaethau at y dyfodol a'r effaith ar gyllideb y flwyddyn ddilynol (o fewn cylch 3 blynedd);• Cryfhau ymhellach y broses o fonitro'r gyllideb yn chwarterol er mwyn cynnwys adnabod arbedion effeithlonrwydd ar gyfer y dyfodol.

ADRODDIAD LLAWN Y PANEL

2. CEFNDIR

- 2.1 Tra'n ystyried adroddiad terfynol y Panel Canlyniad Sgrwtini: Arbedion Effeithlonrwydd (2014/15), bu i'r Pwyllgor Gwaith³ benderfynu y dylai panel o aelodau barhau i fonitro'r arbedion a gyflwynwyd gan yr adrannau i'r flwyddyn gyfredol drwy fonitro cyllideb 2015/16 yn chwarterol;
- 2.2 Y bu oedi cyn i'r Panel Canlyniad Sgrwtini gyfarfod am y tro cyntaf a chafodd absenoldeb salwch yn yr Uned Gwasanaethau Democrataidd effaith ar yr amserlen a'r cynnydd gyda'r ffrwd gwaith hon. Dechreuodd y Panel ar ei waith ddechrau mis Medi, 2015;
- 2.3 'Roedd y Panel yn ymwybodol bod cyllid yn hollbwysig i'r gwasanaethau y mae cynghorau'n eu darparu ac y câi'r heriau ariannol sy'n wynebu cynghorau effaith pellgyrhaeddol – a hynny o ran y gwasanaethau a dderbynnir a'r trethi a'r ffioedd a delir⁴. 'Roedd angen i Gynghorau feddwl yn galed am y dewisiadau yr oeddynt yn eu hwynebu a gofyn cwestiynau anodd ynghylch pa wasanaethau i'w cynnig yn y dyfodol ac a yw dulliau hanesyddol o ddarparu gwasanaethau'n parhau i fod yn briodol;
- 2.4 Wrth ystyried sut y byddai cyllidebau Gwasanaethau unigol yn cael eu cytuno cyn cychwyn y flwyddyn ariannol newydd, canfuwyd bod yr holl benderfyniadau yr oedd yr Aelodau wedi'u gwneud ar arbedion effeithlonrwydd wedi cael eu gweithredu cyn dechrau'r flwyddyn ariannol bresennol – gyda chyllidebau wedi'u gostwng i adlewyrchu'r arbedion gwirioneddol a gymeradwywyd. 'Roedd yr egwyddor sylfaenol yn un o lywodraethu da a thryloywder.

3. METHODOLEG, SGÔP AC AMCANION

- 3.1 **Aelodaeth y Panel Canlyniad Sgrwtini**
 - Cynghorydd R Meirion Jones (Cadeirydd);
 - Cynghorydd Llinos Medi Huws;
 - Cynghorydd T Victor Hughes.
 - Richard Micklewright, Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adain 151 Dros Dro (hyd at 28/09/15);
 - Marc Jones, Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adain 151 (o 14/10/15);
 - Bethan Hughes Owen, Rheolydd Gwasanaethau Cyfrifeg;
 - Anwen Davies, Rheolydd Sgrwtini Corfforaethol Dros Dro.
- 3.2 **Amcanion a Sgôp yr Adolygiad**

Ar y cychwyn, ystyriwyd dau opsiwn posibl ynghylch yr union bethau y dylai'r Panel ganolbwyntio arnynt. 'Roedd yr opsiwn cyntaf yn cynnwys archwilio ymhellach i gynnydd yr Awdurdod o ran cyflawni ei arbedion ar gyfer 2015/16 ac 'roedd yr ail opsiwn yn ymwneud ag ymchwilio i effaith y stratagaeth effeithlonrwydd a fabwysiadwyd gan y Cyngor ar gwsmeriaid, dinasyddion a chymunedau. Dewiswyd yr opsiwn cyntaf. Mae'r Cylch Gorchwyl a fabwysiadwyd gan y Panel yn manylu ar yr amcanion, sgôp a'r canlyniadau a ddeisyfwyd o'r Adolygiad (**ATODIAD 1**).

³ Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod a gynhaliwyd ar 20 Ebrill, 2015

⁴ *Raising the Stakes: financial scrutiny in challenging times: A guide for Welsh local authorities* (Y Ganolfan Graffu Gyhoeddus, Mehefin, 2014)

3.3 Methodoleg/Tystiolaeth/Mewnbynnau a ystyriwyd

3.3.1 **Methodoleg/Tystiolaeth**: 'roedd yr Adolygiad wedi'i strwythuro'n unol â fframwaith polisi'r Awdurdod⁵. 'Roedd hyn yn cynnwys cynllun prosiect sgrwtini gan ddefnyddio rhai elfennau o fethodoleg Rheoli Prosiect⁶ er mwyn sicrhau cadernid i strwythur yr adolygiad. Cynhaliwyd 8 o gyfarfodydd o'r Panel dros gyfnod o 4 mis (rhwng Medi, 2015 a mis Ionawr, 2016) – yn gweithio i'r Atodlen canlynol:

RHAGLEN WAITH: PANEL CANLYNIAD SGRIWTINI [ARBEDION]

CYFARFOD	MATERION RHODDWDYD SYLW IDDYNT	TYSTIOLAETH I LAW
1	Cylch gorchwyl, cynllun prosiect a gosod y cyd-destun; ystyried manylion a fformat yr wybodaeth yr oedd hangen ar y Panel. Cytuno'r anghenion data/ gwybodaeth ar gyfer Cyfarfod 2	Enghraifft o daenlen yn crynhoi manylder a fformat yr wybodaeth ariannol
2	Ystyriaeth fanwl o arbedion y Gwasanaethau Cymdeithasol (Oedolion a Phlant) a'r Gwasanaeth Tai. Cytuno'r anghenion data/ gwybodaeth ar gyfer Cyfarfod 3	Taenlen: arbedion Gwasanaethau Cymdeithasol a Thai
3	Ystyriaeth fanwl o arbedion effeithlonrwydd Datblygu Cynaliadwy. Cytuno'r anghenion data/gwybodaeth ar gyfer Cyfarfod 4	Taenlen: arbedion Datblygu Cynaliadwy
4	Gorffen archwilio arbedion y Gwasanaethau Cymdeithasol a Datblygu Cynaliadwy. Cytuno'r anghenion data/gwybodaeth ar gyfer Cyfarfod 5	Taenlenni: arbedion y Gwasanaethau Cymdeithasol a Datblygu Cynaliadwy
5	Gorffen archwilio arbedion Priffyrdd a Gwastraff. Ystyriaeth fanwl o arbedion Dysgu Gydol Oes. Cytuno'r anghenion data/gwybodaeth ar gyfer Cyfarfod 6	Taenlenni: arbedion Datblygu Cynaliadwy a Dysgu Gydol Oes
6	Gorffen archwilio arbedion Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd. Ystyriaeth fanwl o arbedion y Gwasanaethau Corfforaethol/Cefn Swyddfa, gorffen archwilio arbedion 2015/16 a chytuno'r casgliadau cychwynnol	Taenlenni: arbedion Datblygu Cynaliadwy a Gwasanaethau Corfforaethol/Cefn Swyddfa; crynodebau o drafodaethau'r Panel hyd yma
7	Ystyried yr holl ffrydiau gwaith arbedion yn eu cyfanrwydd, dod i gasgliadau a chytuno argymhellion	Dim yn berthnasol
8	Cytuno ar adroddiad y Panel.	Dim yn berthnasol

Mae'r holl ddogfennau a wnaed adolygiad pen bwrdd ohonynt wedi'u rhestru yn Adran 6.

Cafwyd trafodaeth ar y cyd hefyd gyda swyddogion o rai gwasanaethau yng Nghyfarfodydd 4, 5 a 6 er mwyn galluogi'r Panel i lunio barn a dod i gasgliad ar y tebygolrwydd y byddai modd cyflawni rhai arbedion effeithlonrwydd yn llawn yn ystod y flwyddyn ariannol gyfredol:

- I. Gwasanaethau Oedolion;
- II. Priffyrdd, Trafnidiaeth ac Eiddo;
- III. Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd.

Datblygwyd matrices drwy gydol y broses adolygu i grynhoi sylwadau ac argymhellion.

⁵ Y Llawlyfr Sgrwtini i Aelodau.

⁶ PRINCE2

3.3.2 **Mewnbynau**: cafwyd mewnbynau gan y swyddogion canlynol yn ystod yr adolygiad:

- Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adain 151;
- Rheolydd Gwasanaethau Cyfrifeg;
- Pennaeth Gwasanaethau Oedolion;
- Pennaeth Gwasanaeth (Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo);
- Prif Swyddog Rheoli Gwastraff;
- Prif Beiriannydd – Traffig a Thrafnidiaeth;
- Pennaeth Gwasanaeth (Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd);
- Prif Swyddog Gwarchod y Cyhoedd;
- Rheolydd Cynllunio Adeiladau a'r Amgylchedd Naturiol.

3.3.3 **Maincnodi/Barn Annibynnol**: nid oedd maincnodi'n rhan o sgôp y Panel Canlyniad Sgriwtini hwn.

4. CASGLIADAU

Yn ystod Cyfarfodydd 2 i 6, rhoes y Panel sylw i'r ffrydiau gwaith a oedd yn ffurfio rhan o strategaeth effeithlonrwydd y Cyngor ar gyfer 2015/16 (cyfanswm o 95 o arbedion unigol) wedi'u hategu gan yr ystyriaethau canlynol:

- i. Asesu i ba raddau 'roedd yr arbedion effeithlonrwydd wedi cael eu gwireddu;
- ii. Dod i farn yngylch y tebygolrwydd y byddai'r arbedion effeithlonrwydd yn cael eu cyflawni'n unol â'r amserlen;
- iii. Asesu effeithiolrwydd unrhyw drefniadau rheoli prosiect a rheoli risg a oedd ar waith;
- iv. Canfod i ba raddau yr oedd y ffrydiau gwaith gwirioneddol i sicrhau arbedion fel y cytunwyd arnynt yn cael eu cyflawni yn hytrach na defnyddio ffynonellau ariannu eraill i gwrdd â thargedau'r Gwasanaethau;
- v. Mesur a oedd lefelau gwirioneddol yr arbedion yn cyd-fynd â'r rhagamcanion;
- vi. Nodi unrhyw faterion gweithlu a oedd yn parhau i fod angen sylw ac yr oedd angen eu cymryd i ystyriaeth.

CASGLIAD 1: 'roedd mwy o hyder yng nghadernid y systemau ac arferion gwaith cyllid sy'n cefnogi gweithrediad rhaglen effeithlonrwydd yr Awdurdod

Sylwadau'r Panel

- 'Roedd mwy o hyder bod systemau wedi cael eu datblygu yn ystod y flwyddyn ddiwethaf i sicrhau bod gwybodaeth gadarnach, cynigion effeithlonrwydd wedi'u costio ac asesiadau o effaith ar gydraddoldeb ar gael;
- Cyfeiriodd y Panel at yr angen i ystyried unrhyw sgôp ar gyfer ailddylunio ymhellach gyllidebau ar draws rhai meysydd o swyddogaethau / gwariant yr Awdurdod – trwy ganoli prynu nwyddau neu wasanaethau penodol er mwyn sicrhau gwell gwerth a chyflwyno lefel o sgriwtini yng nghyswllt y nwyddau a'r gwasanaethau a gaiff eu prynu. Cawsai canoli cyllidebau deunydd ysgrifennu ac ynni eu nodi fel enghreifftiau yn ystod y flwyddyn ddiwethaf. Ni aeth y Panel ar drywydd y thema hon ond yn fater i'w gyfeirio at y Pwyllgor Gwaith er ystyriaeth bellach;
- Ystyriwyd y rhaglen waith barhaus, flynyddol yn gysylltiedig â strategaeth arbedion y Cyngor a daethpwyd i'r casgliad mai mater ar gyfer yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth a Phenaethiaid Gwasanaeth fyddai ei monitro yn y dyfodol.

CASGLIAD 2: 'Roedd canran sylweddol o'r ffrydiau gwaith ar y trywydd iawn i gwrdd â'u targedau effeithlonrwydd yn llawn erbyn diwedd y flwyddyn

Sylwadau'r Panel:

- Ystyriodd y Panel y 95 o ffrydiau gwaith effeithlonrwydd ar gyfer 2015/16, a oedd gyda chyfanswm o £3,762,700. Yng ngoleuni ei drafodaethau, crynhodd y Panel y sefyllfa gyffredinol ar gyflawni arbedion effeithlonrwydd yr Awdurdod fel a ganlyn:

Y SEFYLLFA FEL YR OEDD YM MIS TACHWEDD, 2015:

80 o ffrydiau gwaith ar y trywydd iawn i gyflawni arbedion – sef cyfanswm o £3,220,700 [86%]

Nid oedd modd darogan hynt 2 o ffrydiau gwaith (cyllidebau anwadal yn seiliedig ar anghenion) – cyfanswm o £89k [3%]

13 o ffrydiau gwaith effeithlonrwydd wedi llithro – cyfanswm o £453k. Disgwylid y byddai £75k o'r arbedion effeithlonrwydd hyn yn cael eu cyflawni ynghyd â £50k ychwanegol⁷ - cyfanswm felly o £125k.

'Roedd hyn yn gadael diffyg amcanol o £328k [11%] o ran cyflawni ffrydiau gwaith effeithlonrwydd y Cyngor ar gyfer 2015/16.

CASGLIAD 3: 'Roedd lefelau gwirioneddol yr arbedion yn cael eu cyflawni'n cydfynd â'r rhagamcanion ac eithrio 8 o'r ffrydiau gwaith

Sylwadau'r Panel:

- 'Roedd tystiolaeth i awgrymu y bu sail i her ar gyfer cynigion effeithlonrwydd cyn i'r Cyngor gymeradwyo ei gyllideb ar gyfer 2015/16 gan fod y data / gwybodaeth ategol ar gyfer pob cynnig effeithlonrwydd wedi cael ei archwilio gan gydweithwyr yn y Gwasanaeth Cyllid cyn eu cymeradwyo gan Aelodau Etholedig;
- Nid oedd angen defnyddio trefniadau rheoli prosiect ond ar gyfer un arbediad – sef lleoliadau Garreglwyd. Crynhodd y Panel fod yna arbedion effeithlonrwydd eraill, naill ai'n drawsnewidiol eu natur neu â thargedau effeithlonrwydd sylweddol, a allai fod wedi elwa o ddull rheoli prosiect. Yr enghreifftiau a nodwyd oedd cynigion Rheoli Gwastraff a Dysgu Gydol Oes;
- O'r 13 o arbedion effeithlonrwydd lle rhagwelwyd y byddent yn tangyflawni, daeth y Panel i'r casgliad y byddai 8 o'r ffrydiau gwaith hyn yn methu â darparu unrhyw arbedion effeithlonrwydd yn ystod y flwyddyn ariannol gyfredol. Cyfanswm y 8 ffrwd gwaith hyn oedd £416k:

⁷ Rhagwelwyd y byddai ffrwd gwaith rhesymol i'r UDA yn cyflawni mwy na'r arbediad gwreiddiol o £50k yn ystod 2015/16

GWASANAETH	FFRWD WAITH	£	RHESWM DROS Y METHIANT I GYFLAWNI YM 15/16*
I. OEDOLION	Gofal Ychwanegol Môn Lleoliadau Garreglwyd	10k 70k	3 1, 2 a 3
II. CYNLLUNIO	Lleoedd Llewyrchus Llawn Addewid	10k	2
III. ADDYSG	Cludiant Ôl-16	50k	3
	Clybiau Brechwast	171.4k	3
	Cynyddu rhent tai gofalwyr ysgol	4k	3
	Cynnal	36k	3
IV. CYLLID	Ymarferion tendro	65k	3
CYFANSWM		416.4k	

* Rhesymau am fethu â chyflawni:

Categori 1: methodd oherwydd amgylchiadau y tu hwnt i reolaeth y Cyngor

Categori 2: diffygion mewn prosesau mewnol

Categori 3: nid oedd y broses herio gychwynnol⁸ yn ddigon cadarn ac arweiniodd hynny at gyflwyno prosiectau anymarferol fel cynigion arbedion ar gyfer 2015/16

CASGLIAD 4: 'Roedd materion yn ymwneud â'r gweithlu'n parhau i fod angen sylw, yn codi'n bennaf o'r broses Arfarnu Swyddi a oedd wedi effeithio ar 3 o'r ffrydiau gwaith effeithlonrwydd gan arwain at lithriad a rhagwelwyd na fyddant wedi cael eu cyflawni erbyn diwedd y flwyddyn

Sylwadau'r Panel:

- 'Roedd materion gweithlu a oedd yn parhau i fod angen sylw mewn perthynas â 3 o ffrydiau gwaith effeithlonrwydd:
 - i. Cynyddu'r rhent ar gyfer tai gofalwyr ysgolion (Gwasanaeth Addysg);
 - ii. Newidiadau i arferion gwaith yn CAGD⁹ (Gwasanaeth Priffyrdd, Eiddo a Gwastraff);
 - iii. Ailstrwythuro trefniadau Rheoli ym Mhenhesgyn (Gwasanaeth Priffyrdd, Eiddo a Gwastraff).

Mae'r materion hyn mewn perthynas â'r gweithlu wedi llesteirio cynnydd gan arwain at ddiffyg cyflawniad yn y ffrydiau gwaith Rheoli Gwastraff (£59k) gyda'r Gwasanaeth Addysg yn methu â chyflawni yn erbyn targed ei ffrwd gwaith effeithlonrwydd (£4k).

CASGLIAD 5: Dylai'r model a'r dull sgrwtini mewn perthynas â materion cyllidebol newid i'r dyfodol

Sylwadau'r Panel:

- 'Roedd manteision i edrych ar siâp a ffurf y broses sgrwtini i'r dyfodol er mwyn sicrhau ffocws ar y flwyddyn sydd i ddod yn hytrach nag edrych yn ôl ar gynnydd. 'Roedd y Panel â barn glir fod angen sicrhau aliniad gwell rhwng y broses o bennu'r gyllideb, y fframwaith rheoli perfformiad corfforaethol (Adolygiadau Gwasanaeth), gwaith y byrddau trawsnewid a'r cyfraniad gan Sgrwtini. Nodwyd bod angen i gyfraniad sgrwtini yn y dyfodol ganolbwyntio ar weledigaeth gwasanaethau ar gyfer y dyfodol ac effaith hynny ar gyllideb y flwyddyn ganlynol;

⁸ Mae'r broses herio gychwynnol yn cyfeirio at drafodaethau ac her o'r cynigion effeithlonrwydd gan swyddogion Cyllid, yn yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth a'r Pwyllgor Gwaith

⁹ Canolfan Ailgyrchu Gwastraff Domestig

- Cynigiodd y Panel nifer o egwyddorion o ran ail-siapio cyfraniad y Pwyllgor Sgrwtini:
 - i. Cylch integredig tair blynedd yn gysylltiedig ag arbedion trawsnewid;
 - ii. Cyfraniad amserol, cynhwysol gan Sgrwtini i'r broses o osod y gyllideb – gan gynnwys adnabod arbedion effeithlonrwydd posibl;
 - iii. Adeiladu ar y trefniadau presennol lle mae'r Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol yn monitro cyllidebau referniw yn chwarterol er mwyn cryfhau ymhellach y rôl Sgrwtini o ran herio arbedion effeithlonrwydd y dyfodol.

5. ARGYMHELLION

Cyflwyno'r argymhellion canlynol er cymeradwyaeth y Pwyllgor Gwaith:

1. 'Roedd mwy o hyder yng nghadernid y systemau ac arferion gwaith cyllid sy'n cefnogi gweithrediad rhaglen effeithlonrwydd yr Awdurdod

RHIF	ARGYMHELLIAD
1.1	Dylai'r Pwyllgor Gwaith a'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth barhau i adolygu'r arbedion posibl y gellir eu sicrhau drwy'r Strategaeth Gaffael.
1.2	Dylai'r gwaith o fonitro'n barhaus y modd y cyflawnir arbedion effeithlonrwydd y Cyngor yn y dyfodol fod yn fater i'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth a'r Penaethiaid Gwasanaeth (cyfeirir hefyd at Argymhelliad 5.1).

2. 'Roedd canran sylweddol o'r ffrydiau gwaith ar y trywydd iawn i gwrdd â'u targedau effeithlonrwydd yn llawn erbyn diwedd y flwyddyn.

RHIF	ARGYMHELLIAD
2.1	Yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth i sicrhau y parheir i fonitro'n gadarn ac yn barhaus y ffrydiau gwaith effeithlonrwydd hyd at ddiwedd y flwyddyn gan roi blaenoriaeth yn arbennig i'r rhai a fydd, yn ôl y rhagolygon presennol, yn tangyflawni.

3. 'Roedd lefelau gwirioneddol yr arbedion yn cael eu cyflawni'n cyd-fynd â'r rhagamcanion ac eithrio 8 o'r ffrydiau gwaith.

RHIF	ARGYMHELLIAD
3.1	I'r dyfodol, sicrhau bod cynigion effeithlonrwydd yn cael eu herio'n gadarn cyn cael eu cymeradwyo gan Aelodau Etholedig – yn enwedig mewn perthynas â chynigion i drawsnewid.
3.2	Sicrhau bod trefniadau rheoli prosiect sy'n sail i gynigion effeithlonrwydd sylweddol a thrawsnewidiol yn ddigon cadarn.

4. 'Roedd materion yn ymwneud â'r gweithlu'n parhau i fod angen sylw, yn codi'n bennaf o'r broses Arfarnu Swyddi a oedd wedi effeithio ar 3 o'r ffrydiau gwaith effeithlonrwydd gan arwain at lithriad a rhagwelwyd na fyddant wedi cael eu cyflawni erbyn diwedd y flwyddyn.

RHIF	ARGYMHELLIAD
4.1	I'r dyfodol, sicrhau bod unrhyw faterion gweithlu sy'n gysylltiedig â ffrydiau gwaith effeithlonrwydd yn cael eu cynllunio'n dda ac yn cael sylw amserol fel y gellir cyflawni ffrydiau gwaith yn unol ag amserlenni penodol.

5. Dylai'r model a'r dull sgrwtini mewn perthynas â materion cyllidebol newid i'r dyfodol.

RHIF	ARGYMHELLIAD
5.1	<p>Ail-siapiro'r mewnbwn Sgrwtini i faterion cyllidebol er mwyn:</p> <ul style="list-style-type: none">• Archwilio'r broses o osod cyllideb y flwyddyn ariannol ddilynol (yn hytrach na gwneud hynny'n ôl-weithredol) a darparu tystiolaeth o werth ychwanegol drwy graffu cyn gwneud penderfyniad;• Sicrhau aliniad gwell rhwng y broses o osod cyllideb, y fframwaith rheoli perfformiad corfforaethol, trawsnewid gwasanaethau a chyfraniad Sgrwtini;• Canolbwyntio ar weledigaeth y gwasanaethau at y dyfodol a'r effaith ar gyllideb y flwyddyn ddilynol (o fewn cylch 3 blynedd);• Cryfhau ymhellach y broses o fonitro'r gyllideb yn chwarterol er mwyn cynnwys adnabod arbedion effeithlonrwydd ar gyfer y dyfodol.

6. PAPURAU CEFNDIR/LLYFRYDDIAETH

- 6.1 Taenlenni'n crynhoi arbedion effeithlonrwydd ar draws gwasanaethau'r Cyngor – Gwasanaethau Cymdeithasol a Thai, Datblygu Cynaliadwy; Dysgu Gydol Oes a Gwasanaethau Corfforaethol.
- 6.2 Crynodebau o drafodaethau'r Panel.
- 6.3 Cofnodion cyfarfodydd y Panel Canlyniad Sgrwtini:
 - Cyfarfod 1 – 07/09/15
 - Cyfarfod 2 – 14/09/15
 - Cyfarfod 3 – 28/09/15
 - Cyfarfod 4 – 14/10/15
 - Cyfarfod 5 – 06/11/15
 - Cyfarfod 6 – 19/11/15
 - Cyfarfod 7 – 04/12/15
 - Cyfarfod 8 – 04/01/16

ATODIAD 1

CYLCH GORCHWYL PANEL CANLYNIAD SGRIWTINI: ARBEDION EFFEITHLONRWYDD 2015/15

CYLCH GORCHWYL

PANEL CANLYNIAD SGRIWTINI: ARBEDION EFFEITHIOLRWYDD (2015/16)

Mae'r ddogfen Cylch Gorchwyl hon (CG) yn gosod allan y trefniadau gweithio a ffiniau gwaith y Panel Canlyniad Sgrwtini: Arbedion Effeithiolrwydd (2015/16) a ail sefydlwyd yn ddiweddar.

1. CEFNDIR/CYD-DESTUN

- 1.1 Cyflwynwyd adroddiad ar waith y Panel Canlyniad Sgrwtini: Arbedion Effeithiolrwydd (2014/15) gan Gadeirydd y Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol i'r Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod a gynhaliwyd ar 20 Ebrill, 2015;
- 1.2 Yn ngoleuni ei drafodaethau, bu i'r Pwyllgor Gwaith benderfynu derbyn yr argymhellion a ganlyn fel fe'u cyflwynwyd gan y Panel Canlyniad Sgrwtini:
 - Nodi'r dadansoddiad a wnaed gan y Panel Canlyniad Sgrwtini (a fonitrodd yr arbedion effeithiolrwydd ar gyfer cyllideb 2014/15 yng nghyfnod 5 a chfnod 8) a oedd yn dangos nad yw'r arbedion yn debygol o gael eu cyflawni'n llawn oherwydd 'roedd yr arbedion o £1.782m yn brin o'r targed yng nghyfnod 5 a £1.084m yn brin o'r targed yng nghyfnod 8;
 - Cymryd y ffigyrau hyn i ystyriaeth cyn pennu cyllideb 2015/16 y Cyngor;
 - Y dylai adroddiadau ar osod y gyllideb yn y dyfodol gynnwys:
 - Colofn yn nodi effaith wirioneddol yr arbedion arfaethedig ar y dinasydd a'r wybodaeth honno i'w darparu gan y gwasanaethau ar gyfer y canol corfforaethol (sy'n gyfrifol am gydlynu'r broses flynyddol ar gyfer gosod y gyllideb);
 - Bod y ffigwr a gynigir fel arbediad yn cael ei gyfleu fel canran o'r gyllideb gyfan y daw ohoni.
 - **Bod Panel o Aelodau Sgrwtini'n parhau i fonitro'r arbedion a gyflwynir gan yr adrannau i'r flwyddyn nesaf trwy fonitro cyllideb 2015/16 yn chwarterol;**
 - Bod y Pwyllgor Gwaith yn parhau i gynorthwyo'r Gwasanaeth Cyllid i fynd ar drywydd y system(au) angenrheidiol i fedru adrodd yn gorfforaethol ar y gyllideb bob mis (fel sydd wedi bod yn digwydd mewn Awdurdodau eraill am rai blynyddoedd);
 - Gallai'r adroddiad hwn fod yn declyn defnyddiol ar gyfer datblygu Penaethiaid Gwasanaeth wrth iddynt gynnig arbedion i'r dyfodol a/neu wneud bidiau ar gyfer prosiectau newydd i'r canol corfforaethol.

2. RÔL, PWRPAS & SGÔP

Bydd rôl y Panel Canlyniad Sgrwtini'n cynnwys edrych mewn mwy o fanylder/craffu ar:

- Gynnydd yr Awdurdod wrth gyflawni ar ei strategaeth/dargedau effeithiolrwydd ar gyfer 2015/16.

Gwneir hyn drwy osod y cwestiynau allweddol a ganlyn:

- i. A ydy'r arbedion effeithiolrwydd wedi'u cyflawni?
- ii. A ydy'r arbedion wedi'u cyflawni i'r amserlen?
- iii. Oes yna drefniadau rheoli prosiect cadarn mewn lle?
- iv. Pa drefniadau sydd mewn lle i reoli'r risgiau ynghlwm wrth y Strategaeth Arbedion?

- v. Beth yw'r risgiau cyfredol yn nhermau cwrdd â'n targedau effeithiolrwydd?
- vi. I ba raddau mae'r arbedion yn cael eu cyflawni yn hytrach na defnyddio ffynonellau eraill i gyfarfod â'r targedau Gwasanaethau?
- vii. Ydy lefelau arbedion gwirioneddol yn unol â'r rhagamcanion?
- viii. Oes yna unrhyw faterion gweithlu yn codi sydd angen eu cymryd i ystyriaeth?

3. AELODAETH

Bydd aelodaeth graidd y Panel yn cynnwys:

3.1 Aelodaeth – Aelodau Etholedig:

- Cynghorydd R Meirion Jones;
- Cynghorydd Llinos Medi Huws;
- Cynghorydd T Victor Hughes.

3.2 Aelodaeth – Swyddogion:

- Richard Micklewright, Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adain 151 Dros Dro (hyd at 28/09/15);
- Marc Jones, Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adain 151 (o 14/10/15);
- Bethan Hughes-Owen, Rheolydd Gwasanaethau Cyfrifeg;
- Anwen Davies, Rheolydd Sgrwtini Dros Dro.

Mae'n bosibl y bydd gwaith y Panel yn golygu y bydd angen i Aelodau Etholedig eraill (ee o'r Pwyllgor Gwaith) a/neu swyddogion o feysydd Gwasanaeth eraill fynychu'r Panel.

4. CADEIRIO

Yn ei gyfarfod cyntaf, bydd y Panel yn ethol Aelod i gadeirio.

5. AMLDER CYFARFODYDD A CHWORWM

- 5.1 **Amllder Cyfarfodyd** – Sefydlwyd y Panel Canlyniad Sgrwtini i gwblhau darn penodol o waith ar ran y riant bwyllgor, y Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol (cyfeirir at baragraff 2, uchod). I'r perwyl hwnnw, trefnwyd cyfres o 8 cyfarfod (**ATODIAD 1**) a chynhelir hwynt yn ystod y cyfnod rhwng dechrau Medi, 2015 a dechrau Ionawr, 2016;
- 5.2 **Cworwm** – ni fydd hyn yn berthnasol i'r Paneli Sgrwtini a sefydlwyd gan yr Awdurdod Lleol.

6. COFNODION CYFARFODYDD A THREFNIADAU ADRODD

- 6.1 Bydd yr Uned Sgrwtini'n coladu a dosbarthu papurau wrth baratoi ar gyfer pob cyfarfod a bydd yn darparu cofnod o gyfarfodydd y Panel;
- 6.2 Bydd yr Uned Sgrwtini'n paratoi adroddiad drafft o waith y Panel – er cymeradwyaeth gan Aelodau Etholedig a Swyddogion yr Awdurdod Lleol.

7. AMSERLEN

Bydd ffiniau amser i waith y Panel Sgrwtini ac anelir at baratoi ei adroddiad drafft cyntaf erbyn Rhagfyr, 2015.

ATODLEN CYFARFODYDD: PANEL CANLYNIAD SGRIWTINI [ARBEDION EFFEITHIOLRWYDD]

CYFARFOD	DYDDIAD	LLEOLIAD	RHAGLEN
1	07/09/15 [1.30 – 3.30yp]	Ystafell 1003	1. CG, Cynllun Prosiect a gosod y cyd-destun 2. Cytuno'r anghenion data/gwybodaeth ar gyfer Cyfarfod 2.
2	14/09/15 [2.00 – 4.00yp]	Ystafell Bwyllgor 1	1. Arbedion Gwasanaethau Cymdeithasol (Oedolion a Phlant) a'r Gwasanaeth Tai 2. Cytuno'r anghenion data/gwybodaeth ar gyfer Cyfarfod 3.
3	28/09/15 [1.00 – 3.00yp]	Ystafell 1003	1. Arbedion Adran Datblygu Cynaliadwy 2. Cytuno'r anghenion data/gwybodaeth ar gyfer Cyfarfod 4.
4	14/10/15 [2.00 – 4.00yp]	Ystafell 1003	1. Gorffen ystyried/craffu arbedion adrannau Gwasanaethau Cymdeithasol a Datblygu Cynaliadwy 2. Cytuno'r anghenion data/gwybodaeth ar gyfer Cyfarfod 5.
5	06/11/15 [10.00yb – 1.00yp]	Ystafell 1003	1. Arbedion Dysgu Gydol Oes 2. Cytuno'r anghenion data/gwybodaeth ar gyfer Cyfarfod 6.
6	19/11/15 [11.30yb – 1.30yp]	Ystafell 1003	1. Arbedion Corfforaethol/ Cefn Swyddfa 2. Gorffen ystyried/craffu arbedion 2015/16 3. Cytuno'r casgliadau cychwynnol.
7	04/12/15 [9.30yb – 12.00]	Ystafell 1003	Ystyried yr holl ffrydiau gwaith arbedion gyda'i gilydd, dod i gasgliadau a chytuno argymhellion.
8	04/01/16 [2.00 – 3.30yp]	Ystafell Bwyllgor 1	Cytuno Adroddiad y Panel Canlyniad Sgriwtini.